

Nätverket Rädda Sörmlandskusten

Kärnkraft vid Studsvik ?

Studsvik AB skickade 25 maj 2026 en ansökan till regeringen för godkännande av en kärnteknisk anläggning. Ansökan gäller två till fyra kärnreaktorer med en sammanlagd elektrisk effekt på upp till 1400 Megawatt (MW). Dessa skulle också ge en värmeeffekt på 3000 MW som måste kylas bort.

Konsekvenserna

Kylvattnet och havsmiljön

Ett stort miljöproblem gäller utsläppet av kylvatten. En kärnkraftsanläggning behöver mycket stora mängder vatten för att kyla ner processen. Den höga värmealstringen leder till en drastisk förändring av havsmiljön, antingen utsläppen görs i fjärden Tvären eller längre ut. Med 10 graders höjning av kylvattnet behövs ett flöde på ca 70 kubikmeter per sekund motsvarande 6 miljoner kubikmeter per dygn. Vattentemperaturen kommer att påverkas avsevärt, både lokalt och generellt. Det berör ekosystem, fiskars lek- och uppväxtområden, liksom fisk och plankton som sugas in i kylvattenintagen. För att minska värmeproblemen kan kyltorn bli nödvändiga. De kan bli stora och därmed dominera landskapsbilden. Alternativ med kraftiga fläktar kan minska storleken men ger ökat buller från anläggningen.

För att minska värmeproblemen kan kyltorn bli nödvändiga.

Kraftledningarna

Den elektriska energin behöver föras till elnätet genom nya kraftledningar. Det bästa föreslås vara en 400 kV-ledning norrut på 30 km, alternativt 130 kV västerut (17 km), eller sjökabel (130 kV) till Oxelösund (23 km). Oavsett dragning kommer de att påverka flera naturreservat och stora markområden.

Valet av plats

Planområdet är på 230 hektar och omfattar en stor area norr om Studsviks nuvarande område. Det gränsar mot Nynäs naturreservat i norr och direkt mot Tvären i öster. Området avgränsas av ett "bevakat område" med strikt tillträdeskontroll. Det ska vara utformat för att möjliggöra effektiv övervakning. Allmänheten ska inte ha tillträde.

Miljö och rekreation

Tydligast för ***det rörliga friluftslivet*** blir att ett stort område spärras av. Det innebär exempelvis att badstranden vid Bygginge och båtklubbarna försvinner.

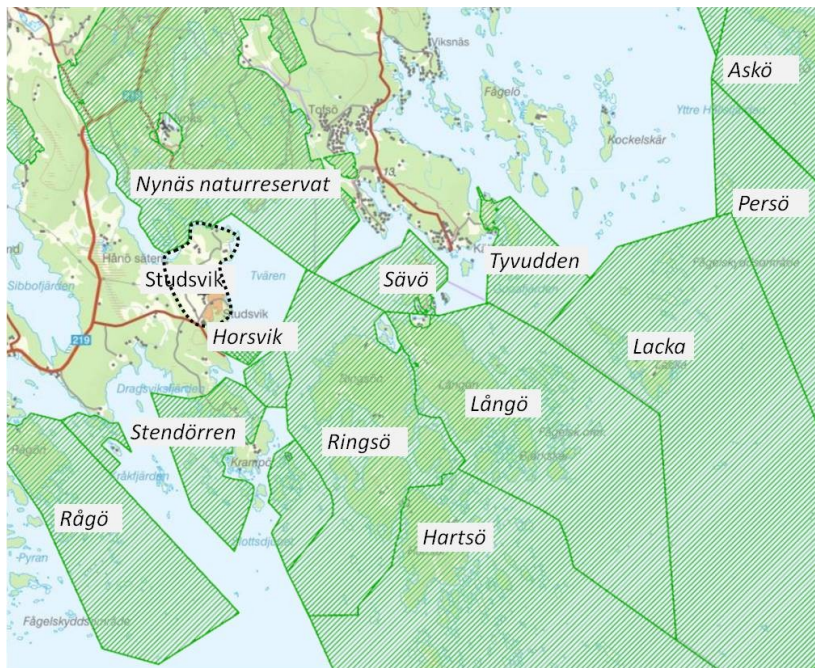
Förbindelsen mellan Nynäs i norr, till Horsvik och Stendörren skulle blockeras. Utsikten från Tvären kommer att förändras och med kyltorn påverkas intrycket extra mycket. Närheten till kärnkraftverket kan komma att påverka upplevelsen av skärgårdsnatur och avkoppling.

I närområdet finns flera naturreservat och Natura 2000-områden. De mest kända är kanske Stendörren och Nynäs. Kartan till höger visar de som ligger närmast Studsvik.

Effekterna under byggtiden

Byggsfasen kommer att pågå under många år och har inte belysts i ansökan. Den kommer att ge en stor lokal miljöpåverkan med schaktning och sprängning, muddring som påverkar havsmiljön, transporter och trafikrisker, samt buller och utsläpp.

Karta över naturskyddsområden närmast Studsvik.

Riskbilden

Risker med radioaktiv strålning har diskuterats mycket. Vi är därför kortfattade här i det specifika lokala perspektivet. Strålningsrisker är förknippade med utsläpp vid normaldrift, vid reaktorhaverier och vid hanteringen av avfall. Sabotage kan orsaka stora skador vilket är tänkt att hanteras med stängsel och vakter. I orostider blir sådana risker extra påtagliga.

Samhället kommer att behöva ett beredskapssystem för att hantera tänkbara olyckor med radioaktivitet. Det skulle omfatta beredskapszoner med olika krav. Tätorterna Nyköping, Oxelösund och Trosa skulle befinna sig inom den yttre beredskapszonen inom 25 km från Studsvik, där planer skall finnas för utrymning av områden med förhöjd strålning.

Osäkerheten under plan- och projekttiden

När anläggningen är tänkt att bli klar vet vi inte, men troligen inte före 2040. Det finns många osäkerheter när det gäller formella tillstånd och finansiering. Detta kan leda till en ovilja att investera och utveckla andra verksamheter runt området, t.ex. när det gäller utvecklingen av besöksnäringen.

Ekonomi och behov

Behovet av ny kärnkraft vid Studsvik är inte självklart. Energimyndigheten har nyligen kommit fram till att högst 1000 MW ytterligare kärnkraft är ekonomiskt att bygga innan 2060. Det är mindre effekt än den SMR-anläggning i Ringhals som Vattenfall nu planerar. En anläggning vid Studsvik kan därför innebära ett oekonomiskt projekt, mer drivet av önsketänkande än realistiska bedömningar.

Granskningen

Ansökan ska granskas av kommunala och statliga myndigheter för att bedöma om den föreslagna placeringen är lämplig. Med tanke på de stora konsekvenserna för miljön och lokalsamhället menar vi att det också behövs en offentlig diskussion.

Sammanfattning

Förslaget med placering av kärnkraftsreaktorer vid Studsvik är förknippade med stora problem och nackdelar. Det skulle påverka miljö och friluftsliv negativt. Särskilt skulle hanteringen av kylvatten bli problematisk, och det kan bli nödvändigt med stora kyltorn. Det finns en risk för haveri med stora radiologiska konsekvenser, även om sannolikheten troligen är låg. Avfallsfrågan är inte heller löst.

Nyttan med reaktorerna anges främst bli elkrafttillskottet till det svenska kraftnätet. Dock kan detta tillskott bli oekonomiskt i ett samhällsperspektiv. Med tanke på stora avstånd till nationella nätet och andra komplikationer verkar inte Studsvik vara en optimal placering.

Rädda Sörmlandskusten

är ett nybildat nätverk för att värna Sörmlandskustens naturvärden, det rörliga friluftslivet och besöksnäringen. Det har bildats på initiativ av *Naturskyddsföreningen Sörmland* och föreningen *Horsviks vänner* samt ett antal privatpersoner.

www.raddakusten.se

Källor

[Ansökan om regeringens godkännande av kärnteknisk anläggning.](#)

Studsvik AB, Nyköping, 2026-05-25

[Angående kärnkraftverk i Studsvik](#)

B. Kjellström, Exergetics Energisystemteknik AB, Trosa, 2026

[Naturvårdsverkets karta över skyddad natur](#)